

v svoji zalogi). Ona izkuša ustreči vsem zahtevam in objavlja vsako leto leposlovne knjige vseh vrst poezije, lirike, epike in dramatike. V poljudno-znanstvenih knjigah neguje prirodoslovno in jezikoznansko-zgodovinsko stroko; ne prezira pa niti društvenih znanosti. Ni čuda, da šteje M. h. tako znamenito število članov iz vseh stanov inteligencije; med njimi ne nahajaš samo duhovnike in učitelje, ki so pri nas ogromna večina Matičarjev, nego poleg učiteljev tudi učence, poleg duhovnikov tudi vojake, činovnike vsake vrste, trgovce, posestnike itd. — Letni donesek je za množino berila res majhen; knjige pa so iz večine zanimive in vredne. Zatorej priporočamo ponovno hrvaško Matico vsem Slovencem, ki so večji hrvaščini, in onim, ki se ji hote priučiti.

Tisk in zunanja oprava knjig sta prav okusna; papir razen »Narodnih pesmi« je lep za oko, a bi mogel biti nekoliko trdnejši. Vanjščina »Narodnih pesmi« pa je brez prigovora, tudi kar se dostaje papirja.

Truhelka dr. Čiro. Slavonski banovci. (Prinos hrvatskoj numismatici.) Napisao dr. Č. T. Separatni otisak iz »Glasnika zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini«. IX. 1897. Sarajevo. Zemaljska štamparija. 1897. Vel. 8°. Cena 2 gld. Učeni čuvar bosensko-hercegoveškega deželnege muzeja razpravlja o slavonskih novcih, katere so imenovali »banovce«. Najprej podaje g. pisec povest novčarstva v Slavoniji, govori o utežih in o novčni vrednosti banovcev in o starih računih, v katerih se omenjajo banovci. Potem slede poglavja o heradilških motivih na banovcih, o nadpisih in pečatih, o težini in finosti banovcev, o novcih z grbi banovskimi; dalje o ogrskih banovcih, ki so se kovali po vzoru slavonskih. Poslednja poglavja obsegajo sistematiški pregled slavonskih banovcev, vrsto banov in nekatere listine. Na spisovanje te knjige, ki obdeluje doslej jako zanemarjeno stvarino, je napotilo pisatelja veliko število banovcev, ki so se našli v Brdaru v okraju »Sanski most«.

† **Sebastian Kneipp.** V noči od 16. na 17. dan preteklega meseca je v Wörishofnu na Bavarskem umrl župnik S. Kneipp, ki je po svojem lečenju z vodo postal svetovno znan. Porojen leta 1821., je bil do svojega 21. leta tkalec, potem je šele študiral in postal l. 1852. duhovnik. Kaplanoval in župnikoval je samo v Wörishofnu. Leta 1847. je bil zelo opasno bolan; zdravniki so mu že odrekli vsako upanje, da ozdravi. Tedaj je po naključju dobil v roko neko knjižico o zdravilni moči mrzle vode; poskusil je to kot skrajnje sredstvo in — okreval. Odslej je postal najgorečnejši apostol hidroterapije. — Mali kraj Wörishofen je po njem zaslovel; prihajali so tja bolniki iz vseh krajev v ogromnih množicah; zadnja leta je njih broj presegal število gostov najznamenitejših evropskih kopeli. Prebivalci so pri tem dobivali najboljši zaslužek in so svojemu župniku dolžni največjo zahvalnost. Tudi po mnogih drugih krajih so se ustanavljala zdravilišča po Kneippovi metodi, tako n. pr. v Kamniku. Razen tega se je Kneipp po svojih poljudnih, izredno razširjenih in v vse jezike prevedenih knjigah pridobil obilo privržencev. Za Slovence je izdala Mohorjeva družba prireditev njegove knjižice, katero je prevedel, oz. priredil župnik Podgorec, kakor so sploh duhovniki delali največjo reklamo za svojega sobrata. A tudi po raznih mestih je imel Kneipp predavanja, in s svojo živahno in dovtipno besedo je pridobival takisto kakor s spisi pristaše in privržence.